

Wojciech Lechowicz vel Lachowicz urodził się 13 kwietnia 1882 roku o godzinie 17 we wsi Krzykosy (gmina Kłodawa, powiat kolski, województwo wielkopolskie). Był synem 44-letniego owczarza Jana Lechowicza i 38-letniej Marianny z domu Jędrzejczak. Jego chrzest odbył się dzień później, 14 kwietnia 1882 roku, w kościele parafii Borysławice Kościelne. Rodzicami chrzestnymi zostali Michał Badowski i Józefa Józwiak.
(Źródło: akt urodzenia nr 37/1882, parafia Borysławice Kościelne).

Około 1908 roku, po zakończeniu obowiązkowej służby w Armii Carskiej i przeniesieniu do rezerwy, Wojciech osiadł w Warszawie przy ulicy Zielonej 1412. Pracował jako służący. Po trzech zapowiedziach (16, 23 lutego oraz 1 marca 1908 roku) poślubił 1 marca o godzinie 16:30 w kościele parafii pw. Św. Krzyża Aleksandrę Traliszewską, młodszą od niego o niespełna siedem lat. Panna młoda urodziła się 13 stycznia 1889 roku o godzinie 8 rano we wsi Wola Jedlińska (gmina Ładzice, powiat radomszczański, województwo łódzkie) jako córka 28-letniego robotnika Józefa Traliszewskiego i starszej o rok Eleonory z domu Nita. Została ochrzczona dzień później o godzinie 15 w kościele parafii Jedlno. W chwili zawierania związku małżeńskiego pracowała jako służąca i mieszkała w Warszawie przy ulicy Mazowieckiej 1352.
(Źródła: 1. Akt małżeństwa nr 96/1908, parafia Warszawa-Święty Krzyż; 2. Akt urodzenia nr 1/1889, parafia Jedlno).

W 1912 roku na świat przyszedł syn małżonków – Roman. Na początku I wojny światowej, w 1914 roku, rodzina zamieszkiwała w dzielnicy Leszno, pod numerem 1132. Tam 5 września tego samego roku narodziła się ich córka Janina Irena. Cała rodzina przeżyła wojnę i doczekała odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku. Dwa lata później, w czasie trwania wojny polsko-bolszewickiej, urodziło się trzecie dziecko Wojciecha i Aleksandry – syn Stefan. W 1937 roku rodzina mieszkała w dzielnicy Ochota, przy ulicy Przemyskiej 2. Po przegranej wojnie obronnej we wrześniu i październiku 1939 roku, w pierwszych miesiącach niemieckiej okupacji, zamieszkali przy ulicy Opaczewskiej 54, w tej samej dzielnicy miasta. Wojciech pracował jako laborant-aptekarz.
(Źródła: 1. Akt małżeństwa nr 229/1939, parafia Warszawa-Ochota Św. Jakub; 2. Akt urodzenia nr 793/1914, parafia Warszawa-Leszno Narodzenie NMP; 3. Akt małżeństwa nr 199/1937, parafia Warszawa-Ochota Św. Jakub; 4. Akt małżeństwa nr 293/1940, parafia Warszawa-Ochota Św. Jakub; 5. Baza ofiar cywilnych Powstania Warszawskiego;).

[Źródła wskazują również na czwarte dziecko, jednak brak jest szczegółowych informacji na jego temat.]

[Brak jest szczegółowych informacji dotyczących życia rodziny w pozostałym okresie dwudziestolecia międzywojennego i okupacji.]

Życie Wojciecha i Aleksandry uległo znaczącej zmianie z chwilą wybuchu Powstania Warszawskiego 1 sierpnia 1944 roku. Rodzina wówczas wciąż mieszkała przy ulicy Opaczewskiej. Czwartego dnia walk wojska niemieckie rozpoczęły pacyfikację dzielnicy, w której mieszkali. Aleksandra została zatrzymana następnego dnia, 5 sierpnia, w tak zwaną „Czarną Sobotę”. Tego samego dnia głównodowodzący wojsk pacyfikujących Powstanie Warszawskie, generał Erich von dem Bach-Zelewski, złagodził rozkaz Hitlera, nakazując nie mordowanie kobiet i dzieci. Zgodnie z nowymi wytycznymi, Aleksandra została przetransportowana do obozu przejściowego Dulag 121 w Pruszkowie. Trzy dni później,

8 sierpnia, zatrzymano także Wojciecha, który najprawdopodobniej również trafił do Dulagu 121. Następnie został przetransportowany do obozu koncentracyjnego Buchenwald.

(Źródła: 1. Muzeum Powstania Warszawskiego; 2. Straty IPN; 3. Arolsen Archives: spis więźniów obozu KL Buchenwald;).

Wojciech został przyjęty w obozie Buchenwald 13 sierpnia. Otrzymał kategorię E (więzień wychowawczy) i numer jeniecki 71480. Przyjął szczepionkę przeciw czerwonce i tyfusowi. Obóz opuścił na mocy zarządzenia RSHA 11 września tego samego roku o godzinie 12:30, mając przy sobie 9 marek i 50 fenigów. Przed główną bramą obozu czekali na niego pracownicy Urzędu Pracy w Weimarze i zabrali go na roboty przymusowe. 23 grudnia 1944 roku o godzinie 14 został przyjęty w więzieniu policyjnym w Dortmundzie do odbycia kary. Zwolniono go po godzinie i przeniesiono do szpitala. Tam zmarł 30 grudnia o godzinie 5 rano, w wieku 62 lat. Został pochowany 24 stycznia 1945 roku w Dortmundzie. Był poszukiwany przez Biuro Informacji i Poszukiwań Polskiego Czerwonego Krzyża.

(Źródła: 1. Arolsen Archives: a) Dokumentacja obozu KL Buchenwald. b) Dokumenty obozowe Wojciecha Lechowicza. c) Spis więźniów więzienia policyjnego w Dortmundzie. d) Spis zmarłych zagranicznych cywilów w Dortmundzie w latach 1939-1945.; 2. Akt zgonu nr 1238/1944 USC Dortmund-Aplerbeck; 3. Baza ofiar cywilnych Powstania Warszawskiego;).

Aleksandra natomiast 24 sierpnia 1944 roku została przetransportowana do obozu koncentracyjnego Ravensbrück, gdzie otrzymała numer jeniecki 59747. We wrześniu tego samego roku została skierowana do obozu pracy Neustadt, gdzie pracowała w fabryce samolotów do marca 1945 roku. Wtedy właśnie przeniesiono ją do obozu koncentracyjnego w Hamburgu (najprawdopodobniej z numerem jenieckim 11150), gdzie doczekała wyzwolenia w kwietniu 1945 roku. Po zakończeniu wojny, dzięki staraniom Szwedzkiego Czerwonego Krzyża, trafiła do Polskiego Instytutu Źródłowego w mieście Lund w Szwecji. Tam, jako świadek numer 493, została przesłuchana w sprawie swojego uwięzienia w obozie koncentracyjnym Ravensbrück i pozostałych. Spisano także na pięciu stronach jej wspomnienia z tamtego okresu. Po tym wróciła do kraju i samej Warszawy. Zmarła w dzielnicy Praga-Północ 26 marca 1949 roku, w wieku 60 lat.

(Źródła: 1. Straty IPN; 2. Inwentarz Archiwalny IPN; 3. Akt zgonu nr 622/V/1949 USC Warszawa-Praga-Północ;).